

۳ گزارش
زینب زریں

جنگ طلبی «طبقه‌ایستین»

اقتصاد جهان را متزلزل کرده است

نوک کوه یخ زلزله اقتصادی جهان بیرون زد

آژانس بین‌المللی انرژی هشدار داده است قیمت‌های کنونی نفت هنوز شدت بحران عرضه ناشی از جنگ با ایران را منعکس نمی‌کنند. به گفته مدیر اجرایی این آژانس، حدود ۱۳میلیون بشکه در روز از عرضه جهانی نفت به دلیل درگیری‌ها و بسته‌شدن تقریباً کامل تنگه هرمز از مدار خارج شده است. همچنین بیش از ۸۰ تاسیسات انرژی منطقه هدف حملات قرار گرفته و بازسازی آنها ممکن است تا دو سال طول بکشد. این اختلالات گسترده، بزرگ‌ترین بحران عرضه نفت در تاریخ جهان توصیف شده است و اثرات آن بر بازارهای جهانی در ماه‌های آینده به وضوح قابل مشاهده خواهد بود.

■ ■ ■

صنعت هوانوردی اروپا به شدت در برابر بحران نفت آسیب‌پذیر است. این قاره به دلیل وابستگی کامل به سوخت جت وارداتی از خلیج فارس و فقدان جایگزین مناسب، در معرض کاهش عرضه و افزایش قیمت‌ها قرار دارد. توقف ترانزیت نفت از تنگه هرمز می‌تواند قیمت بلیت هواپیما را به سطوحی برساند که سفرهای ریلی بر سرعت را برای میلیون‌ها شهروند اروپایی به گزینهای اقتصادی‌تر تبدیل کند. کارشناسان هشدار می‌دهند این بحران نه تنها بخش حمل‌ونقل، بلکه ساختار رقابتی سفر در اروپا را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد.

■ **یکه تازی نفت**

همزمان، قیمت نفت خام دریای شمال به رکورد ۴۹ دلار در هر بشکه رسید و رکورد سال ۲۰۰۸ را پشت سر گذاشت. این جهش تاریخی با تلاش برخی نهادها برای سرکوب مصنوعی قیمت‌ها هم‌زمان شده و شکاف عمیقی میان قیمت واقعی و آینده ایجاد کرده است. تحلیلگران اقتصادی بر این باورند که این سیاست سرکوب قیمت‌ها، همراه با افزایش واقعی هزینه انرژی، ریسک بی‌ثباتی شدید و غیرقابل پیش‌بینی در بازارهای جهانی را افزایش داده و بستر یک بحران مالی است.

■ **غوغا در وال استریت**

همچنین بازارهای وال‌ال‌استریت (به‌طور کلی بازار بورس و سرمایه رژی‌م امریکا) با تهدید محاصره بنادر کشورمان از سوی رژیم امریکا مواجه شدند. شاخص داو جونز با کاهش ۹۸/۴ واحد به ۴۷٬۷۱۸٫۲۱ رسید، شاخص اس‌اند‌پی ۵۰۰ حدود ۱۰/۴ واحد افت کرد و نزدک کامپوزیت ۵۳/۷ واحد کاهش یافت. این کاهش‌ها در پی ادعای اعمال محدودیت‌های امریکا برای دسترسی به بنادر و مناطق ساحلی ایران و نگرانی سرمایه‌گذاران از اختلال در عرضه انرژی رخ داده است. سرمایه‌گذاران که هفته گذشته از آتش‌بسی شکستنده برای بازار انرژی بهره برده بودند، اکنون با واقعیت جدید جنگ و افزایش بی‌سابقه قیمت نفت مواجه هستند.

■ **در پای فتر**

در سوی دیگر، سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد هشدار داده است که ادامه بحران تنگه هرمز می‌تواند امنیت غذایی جهان را تهدید کند. اختلال در صادرات کودهای شیمیایی و حامل‌های انرژی موجب افزایش قیمت مواد غذایی و کاهش تولید محصولات کشاورزی خواهد شد. کشورهای فقیر و آسیب‌پذیر بیشتر فشار را متحمل می‌شوند و تأخیر در تأمین نهاده‌های اساسی، می‌تواند به کاهش تولید، جهش تورم و کاهش رشد اقتصادی جهانی منجر شود.

■ **تلاطم در بورس اروپا**

همچنین بازارهای اروپا و آسیاییز تحت تأثیر این بحران قرار گرفتند. شاخص استانکس (یکی از شاخص‌های مهم بورس اروپا) ۶۰۰ اروپا ۰/۷ درصد کاهش یافت و شاخص داکس آلمان یک درصد افت کرد. بورس لندن با کاهش ۸/۴ درصدی همراه شد. در آسیا، نیکی ۲۲۵ -/۷ درصد کاهش به ۲۰۷۷٫۵۶۵ واحد رسید و شاخص تامکس ۰/۵ درصد پایین آمد. در خلیج‌فارس اما واکنش بازارها متفاوت بود؛ عربستان سعودی و کویت رشد اندکی ثبت کردند، در حالی که بورس دبی و ابوظبی سقوط کردند. این داده‌ها نشان می‌دهد نوسانات بازارها مستقیماً با اخبار و تحولات نظامی مرتبط است.

■ **موج جدید تورم**

قیمت نفت در پی این تحولات جهش تاریخی دیگری را تجربه کرد. نفت خام برنت با رشد ۷ درصدی به ۱۱۹/۰ دلار رسید و نفت وست‌نگزاس اینترمیت امریکا ۸/۲درصد افزایش یافت و به ۱۰۴/۵ دلار در هر بشکه رسید. این جهش، خطر موج جدید تورم ناشی از گرانی حامل‌های انرژی را در اقتصاد جهانی زنده کرده است. بازارهای اروپایی، در میان سقوط شاخص‌ها، تنها در بخش انرژی توانستند با رشد ۰/۸ درصدی سبزیپوش باقی بمانند. سهام شرکتهای گردشگری و حمل‌ونقل بیشترین ضرر را متحمل شدند و فعالان بازار انتظار دارند بانک مرکزی اروپا برای کنترل تورم نرخ بهره را افزایش دهد.

■ **سراسیمگی و وحک**

بر اساس تازه‌ترین گزارش اوپک، تولید روزانه ائتلاف اوپک‌پلاس در ماه مارس با افت ۷/۷میلیون بشکه‌ای به ۳۵میلیون و ۶۰ هزار بشکه رسید. کاهش تولید عراق، عربستان سعودی، امارات و کویت بیشترین فشار را به بازار جهانی وارد کرده است. این اختلالات ناشی از توقف ترانزیت نفت از تنگه هرمز است. تحلیلگران پیش‌بینی کرده‌اند که روند بازیابی عرضه نفت زمان‌بر و پرهزینه خواهد بود و پیامدهای توری بلندمدت برای اقتصاد جهانی به دنبال خواهد داشت. میانگین قیمت سبد نفتی اوپک در ماه مارس به ۱۶۳/۶ دلار رسید و نفت برنت به ۹۹/۶ دلار معامله شد.

■ **آغاز جنگ طلبی طبقه‌ایستین**

مدیریت هوشمند تنگه هرمز از سوی کشورمان که در پی جنگ‌طلبی طبقه ایستین صورت گرفته است، تأثیرات گسترده‌ای بر اقتصاد جهانی دارد. افزایش شدید قیمت نفت باعث جهش تورم در کشورهای واردکننده انرژی می‌شود و کمبود سوخت، صنایع وابسته به نفت مانند حمل‌ونقل و هواپیمایی را تحت فشار قرار می‌دهد. همچنین افزایش قیمت سوخت، هزینه تولید و توزیع مواد غذایی را بالا برده و امنیت غذایی کشورهای آسیب‌پذیر را تهدید می‌کند. تحلیلگران اقتصادی هشدار می‌دهند که این شرایط می‌تواند رکود تومی را در سطح جهانی تشدید کند و ثبات اقتصادی چندین کشور را به خطر بیندازد.

■ **الزامات دوری از امریکا**

با توجه به روند فعلی، جهان با بحرانی بی‌سابقه در بازار نفت، انرژی و غذا مواجه است. کنترل تنگه هرمز و کاهش تولید اوپک‌پلاس، موجی از افزایش قیمت‌ها، نوسانات شدید بازارهای مالی و فشار تومی را به دنبال دارد. کشورهای جهان به ویژه اروپا، باید به سرعت در پی تأمین منابع انرژی با دوری گزیدن از رژیم تروریستی امریکا باشند زیرا وابستگی به نفت خلیج‌فارس به‌طور مستقیم اقتصاد و زندگی شهروندان را تحت تأثیر قرار داده است. بحران کنونی همچنین نشان می‌دهد، وحشی‌گری امریکا و رژیم صهیونیستی نتنها امنیت منطقه‌ای را تهدید می‌کند، بلکه ثبات اقتصاد جهانی را نیز به خطر انداخته است. تأثیر مستقیم این تحولات بر بازار نفت و صنایع وابسته از جمله هوانوردی، حمل‌ونقل و کشاورزی، غیرقابل انکار است. متخصصان اقتصاد انرژی معتقدند، بازیابی عرضه نفت و بازگشت به شرایط عادی بازار، فرایندی زمان‌بر و پرهزینه خواهد بود که احتمالاً تا دو سال آینده ادامه خواهد یافت.

۳ گزارش
بینار قاسمی

آغاز فعالیت کریدور ترانزیتی ایران – پاکستان

کریدور ترانزیتی ایران – پاکستان به غیر از تجارت دو جانبه می‌تواند به عنوان یک کریدور منطقه‌ای نقش آفرینی کند

قرار دارد. این موقعیت، فرصت‌های ویژه‌ای برای توسعه کریدورهای ترانزیتی و نقش‌آفرینی در زنجیره تأمین جهانی فراهم می‌کند. در سال‌های اخیر، توجه کشورهای منطقه به مسیرهای ترانزیتی کوتاه‌تر و امن‌تر افزایش یافته و ایران به عنوان یک نقطه اتصال کلیدی، امکان افزایش خود در حمل‌ونقل کالاهای بین‌المللی را دارد. اساساً هر چه میزان وابستگی اقتصادی و اجتماعی کشورها به یکدیگر افزایش یابد، احتمال بروز درگیری و جنگ کاهش پیدا می‌کند. کریدورهای ترانزیتی از طریق ایجاد پیوند در زنجیره‌های تأمین، تجارت و تولید، چنین وابستگی‌ای به عنوان یک کریدور منطقه‌ای نقش آفرینی می‌کنند. در این کریدور از تمام شقوق حمل روز یک‌شنبه رسانه‌های پاکستانی از ارسال نخستین محموله تجاری از مبدأ پاکستان به ازبکستان از طریق مسیر جمهوری اسلامی ایران، فعالیتش رسماً آغاز شد می‌تواند به عنوان یک کریدور منطقه‌ای نقش آفرینی کند. در این کریدور از تمام شقوق حمل و نقل روز یک‌شنبه رسانه‌های پاکستانی از ارسال نخستین محموله تجاری از مبدأ پاکستان به ازبکستان از طریق مسیر جمهوری اسلامی ایران خبر دادند و این اقدام به‌معنای آغاز رسمی فعالیت کریدور ترانزیتی میان پاکستان و ایران ارزیابی شده است. نخستین محموله صادراتی شامل گوشت منجمد بوده که از طریق کمپون‌های یخچال‌دار به تاشکند، پایتخت ازبکستان،

منتقل شده است. از این پس در چارچوب این کریدور، محموله‌های صادراتی پاکستان از طریق بندر گوادر و عبور از خاک ایران به کشورهای آسیای میانه ارسال خواهند شد.

به گفته مدیر گمرک تجارت ترانزیت پاکستان، عملیاتی شدن این کریدور علاوه بر تسریع رشد اقتصادی پاکستان، موجب افزایش حجم ترافیک تجاری در بنادر این کشور نیز خواهد شد. **■ امکان اتصال زمینی ایران به چین** کریدور ترانزیتی ایران – پاکستان به غیر از تجارت دو جانبه می‌تواند به عنوان یک کریدور منطقه‌ای نقش آفرینی کند. در این کریدور از تمام شقوق حمل و نقل می‌توان استفاده کرد. زیرساخت ریلی در مسیر میرجاوه تا زاهدان برقرار است و می‌توان از ظرفیت ریلی و جاده‌ای آن استفاده کرد.

در این خصوص حواد هدایتی، مدیر کل ترانزیت سازمان حمل و نقل جاده‌ای، در گفت‌وگو با ایرنا درباره آغاز به کار کریدور ترانزیتی پاکستان- ایران و افزایش تجارت بین دو کشور گفت: «مهم‌ترین ویژگی این

کریدور اتصال آن به چارچوب همکاری‌های اقتصادی بین چین و پاکستان تحت عنوان «سی‌پک» است که این طرح منطبق بر برنامه BRI توسعه‌کمر بند راه‌آهن چین با نگاه به توسعه غرب از طریق زمینی به اجزای امرسد.»

هدایتی؛ مس‌ای توأمین در طرح‌ها و پروژه‌های توسعه‌ای که از سوی چین در بندر گوادر و مسیرهای جاده‌ای و مرزها سرمایه‌گذاری می‌شود، مشارکت داشته باشیم و اتصال زمینی بین ایران – پاکستان – چین به عنوان سسه کشور از جنوب آسیا برقرار شود و همچنین از شاخه جنوبی به مسیر موازی دریایی دسترسی پیدا می‌کنیم که می‌تواند مسیر آلترناتیو ایران باشد

پایه پای مردم و رزمندگان اسلامی در میدان دفاع

مهندسان ایرانی در بازسازی سریع پل‌های تخریب شده شاهکار کردند

مهندسان ایرانی در یک کار جهادی و پا به پای رزمندگان اسلامی، پل‌های تخریب شده در جریان جنگ تحمیلی سوم را در کوتاه‌ترین زمان ترمیم کردند

بسیر ریلی دچار آسیب شدند و عبور قطارها موقتاً متوقف شد. مهندسان با استفاده از تجهیزات داخلی و برنامه‌ریزی دقیق، مسیر آسیب‌دیده را در کوتاه‌ترین زمان ممکن بازسازی کردند و قطارها مجدداً وارد مدار بهره‌برداری شدند. بازسازی این خط از آن جهت اهمیت دارد که نشان می‌دهد کشورمان توانایی حفظ بهره‌برداری را آغاز کرد. در کمتر از ۴۸ ساعت، پل مرکزی، نقش راهبردی حیاتی دارد. پس از ارزیابی در مدت ۵ روز به چرخه بهره‌برداری بازگردانند. این اقدام نشان‌دهنده مهارت فنی بالای تیم‌ها بود و توانست مسیر مهم شمالغرب کشور را برای جابه‌جایی کالاهای اساسی و مسافران باز نگه دارد. پل هفت‌دهانه راه‌آهن در استان قم، واقع در محدوده پشت روستای تاج‌خاتون، هدف بعدی این حملات بود. این پل با اتصال ریلی غرب و جنوب کشور به مرکز، نقش راهبردی حیاتی دارد. پس از ارزیابی در مدت ۵ روز به چرخه بهره‌برداری بازگردانند. این اقدام نشان‌دهنده مهارت فنی با استفاده از تجهیزات داخلی و هماهنگی دقیق با نهادهای محلی، عملیات بازسازی را آغاز کردند. در کمتر از ۴۸ ساعت، پل مجدداً آماده عبور قطار شد و جریان ریلی در محور مرکزی کشور بدون وقفه ادامه یافت. سرعت عمل در تعمیر‌گیری‌های مهندسی در این بازسازی، بار دیگر توان مهندسی ایران اسلامی را به نمایش گذاشت و ثابت کرد زیرساخت‌های حیاتی کشور از پایداری و تاب‌آوری بالایی برخوردارند.

در استان البرز و زنجان را پوشش می‌دهد، در جریان حملات به‌طور کامل تخریب شد. مهندسان به‌تیم‌های عملیاتی با حضور شبانه‌روزی، عملیات نصب مجدد عرشه پل و ریل‌گذاری را در کمتر از دو روز کاری به پایان رساندند. این پل با عرشه جدید و استانداردهای مهندسی تقویت شده، مجدداً آماده بهره‌برداری و جابه‌جایی مسافران و کالاهای بدون وقفه ادامه یافت.

در شهرستان کاشان نیز پل راه‌آهن یحیی‌آباد و محدوده ایستگاه راه‌آهن این شهر هدف حملات دشمن قرار گرفت. آسیب به این پل علاوه بر زیرساخت‌های ریلی، باعث خسارت محدود به برخی خودروها و واحدهای مسکونی مجاور شد. مهندسان با سرعت، عملیات بازسازی پل و مسیر ریلی اطراف ایستگاه را آغاز کردند. پس از چند روز، مسیر ریلی دوباره فعال شد و عبور قطارها از سر گرفته شد. خط ریلی تهران– مشهد نیز بخشی از اهداف این آسیب‌دیده در زمان کوتاه انجام نشود و جریان

۳ گزارش
زینب زریں

آغاز فعالیت کریدور ترانزیتی ایران – پاکستان

کریدور ترانزیتی ایران – پاکستان به عنوان یک کریدور منطقه‌ای نقش آفرینی کند

وی تصریح کرد: «ما می‌توانیم از طریق پاکستان به این مسیر اتصال پیدا کنیم و در طرح‌ها و پروژه‌های توسعه‌ای که از سوی چین در بندر گوادر و مسیرهای جاده‌ای و مرزها سرمایه‌گذاری می‌شود، مشارکت داشته باشیم و اتصال زمینی بین ایران – پاکستان – چین به عنوان سه کشور از جنوب آسیا برقرار شود و همچنین از شاخه جنوبی به مسیر موازی دریایی دسترسی پیدا می‌کنیم که می‌تواند مسیر آلترناتیو ایران باشد.»

وی با بیان اینکه کریدور ترانزیتی ایران – پاکستان به غیر از تجارت دو جانبه می‌تواند به عنوان یک کریدور منطقه‌ای نقش آفرینی کند، افزود: «موضوع مهم این است که این مسیر تجاری دسترسی ایران به نیازهای غلات را تسهیل می‌کند چراکه پاکستان یکی از کشورهایایی است که از تولیدکنندگان بزرگ مواد غذایی و کشاورزی و غلات محسوب می‌شود. در حال حاضر بخش عمده‌ای از غلات مورد نیاز کشور از طریق امریکا لاتین تأمین می‌شود، حال اینکه این کریدور می‌تواند جایگزینی باشد و تأمین کالاهای اساسی را از طریق پاکستان انجام دهیم» حاققل در مرحله اول برای اسنان‌های شرقی کشور.»

■ **امکان افزایش تجارت ایران و پاکستان تا ۱۰میلیارد دلار**

هدایتی با اشاره به افزایش حجم تجارت بین دو کشور بارونق این مسیر تجاری اظهار داشت: «هدف‌گذاری تجاری دو کشور چیزی حدود ۵میلیارد دلار بود که در چند سال اخیر این عدد به ۱۰ میلیارد دلار ارتقا پیدا کرد و با توجه به روابط خوب ایران با پاکستان این چندانداز وجود دارد که اگر در بحث زیرساخت‌های لجستیکی سرمایه‌گذاری شود، در مدت معقولی به ۱۰میلیارد دلار می‌رسیم.»

وی در پاسخ به این سؤال که با توجه به کریدورهای متنوع در ایران آیا محاصره تنگه هرمز در تجارت کشور اختلال ایجاد می‌شود و آیا اقتصاد تحت تأثیر این محاصره قرار می‌گیرد، گفت: «همانطور که می‌دانید بالای ۸۰درصد تجارت دنیا از طریق در انجام می‌شود. بخشی از کالا به ویژه کالاهای اساسی در قالب قله جابه‌جا می‌شوند و حمل این محموله با کشتی‌ها باابعاد وسیع حمل می‌شود، از این‌رو حمل دریایی اقتصاد ت راست است. اما در شرایط جنگی باید از هر امکانی استفاده کرد و به دلیل اینکه کشور وسیعی هستیم و به ۱۵کشور همسایه دسترسی داریم و همچنین از شمال به دریای خزر و در غرب به اروپا و آسیای غربی متصل می‌شویم و با توجه به تعدد کشورهای همسایه و مرزهای متنوع، محاصره تنگه هرمز نمی‌تواند ایران را دچار خفگی کند و اساساً محاصره‌پذیر نیستیم.»

این مقام مسئول تأکید کرد: «این محاصره ممکن است هزینه‌ها را افزایش دهد و حمل و نقل کالا از سایر کرد خواهد شد. تسهیلات مسیر دریایی نباشد، اما با این محاصره به شعبه ابی طالب نمی‌شویم و امنیت غذایی کشورمان همچنان حفظ می‌شود.»